

МОБИНГ НА РАДНОМ МЕСТУ

еџ мен у здравству стоматолошка сестра - рад. техничар

Облик понашања на радном месту којим једно или више њих периодично, а најмање шест месеци, или пњрманентно психички злоставља и понижава другу особу са циљем угрожавања њеног угледа, људског достојанства и интегритета све до њене елиминације са радног места.

Реч мобинг је енглеског порекла.

Немачки психолог Хајнџ Лајман је први који је почео истраживање мобинга и први је употребио ову реч.

Постоје две врсте мобинга:

- 1.Када пртпостављени злоставља једног подређеног радника, једног по једног радника док не уништи читаву групу,или једна група радника злоставља једног надређеног.
- 2.Јавља се између запослених у истом хијерархијском положају.

Које су то врсте напада у мобингу:

- 1.Напад на могућност адекватног комуницирања
- 2.Напад на могућност одржавања социјалних односа
- 3.Напад на личну репутацију запосленог
- 4.Напад на квалитет професионалног рада
- 5.Напад на здравље запосленог.

Константна изложеност мобингу доводи до угрожавања здравственог стања жртве.Здравствене сметње и симптоми који се јављају су:

-депресија

-анксиозност

-кризе плача

-осећај деперсонализације

-напад панике

-социјална изолација

-емоционална отупљеност

-главобоља,поремећај спавања, вртоглавица

-проблеми са варењем,срчани проблеми.

„Пострауматски стресни поремећај“ је дијагноза која је призната од стране СЗО, а која се јавља као последица мобинга.

Које су особине жртава мобинга:

- то су поштењаци, креативне особе
- особе које су уочиле неправилности у раду
- особе које траже више самосталности у раду
- особе на почетку каријере
- особе са посебним потребама
- жена у групи мушкараца, мушкарац у групи жена....

Жртве реагују на мобинг. Реакције су:

- почетно самоокривљавање
- усамљеност
- лично обезвређивање
- борба против мобинга.

Ко су мобери, особе које врше мобинг:

- особе са поремећајем личности
 - мање способне али моћне особе
 - њима се придружују и слабе личности из страха да и саме не постану жртве мобинга.
- Мобери мобингом покривају неуспех у некој другој животној сфери.

У нашем окружењу термин мобинг-мобер у већини случајева је непрепознатљива појава.

Људи су мобирани а да са самом терминологијом и дијагностиком нису упознати. Жене су дупло више угрожене од мушкараца.

У раду је приказана анкета спроведена у ЗЦ Зајечар где је приказано колико су здравствени радници упознати са појмом мобинга, да ли су га лично доживели на радном месту и да ли су спремни на борбу против мобинга.

Који су то начини спречавања мобинга:

- рећи особи у присуству сведока да њено понашање није прихватљиво
- водити дневник
- чувати копије писама, меилова, порука
- никада не враћати истом мером
- обратити се за помоћ психологу установе, као и синдикалној особи
- обавестити најближе удружење за мобинг.

Посебна врста мобинга је она коју послодавац спроводи кроз анексе уговора о раду.

Република Србија је донела Закон о спречавању злостављања на раду који забрањује било који вид злостављања на раду. Закон предвиђа обавезу послодавца да запосленог заштити од злостављања.

Један од највећих проблема је тај што је мобинг тешко дефинисати, а још теже доказати. Србија је тек девета земља у Европи која је усвојила Закон против мобинга. Циљ закона је да се реше спорови између запосленог и послодавца без судских спорова.

Литература

1. Ловрић А.-Мобинг на радном месту, 2019
2. Глигорић С.-Злостаљање на раду-кључни радноправни аспекти, 2021
3. Бјелић Д.-Добна дискриминација у радним односима, 2018
4. Кос А.-Мобинг на радном месту, 2021
5. Вишнић М.-Мобинг у савременим организацијама, 2018